

JAARVERSLAG 2003

HURMET STICHTING

Hulp voor ontheemden in Turkije

Samenvatting

Voor u ligt het tweede jaarverslag van de Hurmet Stichting. Nog geen drie jaar geleden ontstonden er de eerste ideeën om een humanitaire organisatie voor hulpbehoevenden in Turkije op te zetten. Een half jaar later werden de statuten ondertekend en was de oprichting van de Hurmet Stichting een feit. Nu, ruim twee jaar na haar oprichting, kunnen we spreken van een gezonde basis waarop we kunnen verder bouwen.

De Hurmet Stichting biedt hulp aan kansarme mensen. De grootste groep van kansarmen in Turkije vormen de ontheemden: mensen die hun vertrouwde omgeving hebben moeten verlaten en binnen de landsgrenzen hun leven proberen op te bouwen. De ontheemdingsproblematiek is (qua omvang) groter en (wat betreft toegang tot hulpen bescherming) zorgelijker dan het wereldvluchtelingenprobleem. De oorzaak van de zichtbare ontheemding in Turkije ligt verborgen in haar eigen structuren. De Turkse Republiek (opgericht in 1923) is gegrondvest op een sterk nationalistische leest. Deze vorm wordt nog altijd sterk verdedigd door de (militaire en politieke) machtshebbers, terwijl grote delen van de bevolking zich niet herkennen in de Turkse eenheidsstaat. Hoewel het Turkse parlement de afgelopen anderhalf jaar veel hervormingswetten heeft aangenomen, blijkt de uitvoering hiervan minder soepel en snel te verlopen. Als gevolg van de structurele binnenlandse spanningen, bestaat er nog altijd een grote groep mensen die aan de rand van het bestaan leeft. Deze hulpbehoevende mensen, in het bijzonder vrouwen en kinderen in kwetsbare positie, vormen de doelgroep van Hurmet.

In veel talen in het Midden-Oosten betekent Hurmet 'respect'. De Hurmet Stichting wil hulp bieden aan kansarmen, in het bijzonder ontheemden. De stichting bestaat uit vrijwilligers die zich al jaren bezighouden met de situatie in Turkije en heeft in die tijd veel kennis en contacten opgebouwd. Ze wil een brug vormen tussen (hulp)organisaties in Turkije én Nederland. Dit geschiedt op basis van samenwerking en gelijkheid. Ons logo is het symbool van deze visie.

De Hurmet Stichting wil projecten ondersteunen die lokaal worden ontwikkeld. Dit doet ze door het zoeken naar middelen om de projecten mogelijk te maken: contacten, kennis en financiën. Intussen heeft de stichting al een breed netwerk ontwikkeld, zowel in Nederland als in Turkije. Door middel van het sturen van delegaties worden deze netwerken gekoppeld en versterkt.

Het tweede levensjaar van Hurmet stond in het teken van het versterken van de eigen organisatie. Onze website heeft een noodzakelijke facelift ondergaan en wordt vanaf zomer 2004 permanent bijgehouden. Het is een jaar geweest waar we veel op de achtergrond gewerkt hebben aan contactenopbouw in Nederland en Turkije. Inzake Turkije was 2003 een onzeker jaar. Enerzijds was er de grote verkiezingsoverwinning van de AKP eind 2002, waardoor voor het eerst in de geschiedenis van de Turkse Republiek een Islamitische partij de absolute meerderheid heeft in het parlement; anderzijds waren er de spanningen in buurland Irak, waar sinds voorjaar 2003 een Amerikaans-Britse bezettingsmacht voor een nieuw 'evenwicht' in de regio zorgt. Desondanks konden we toch twee maal afreizen naar Turkije. De laatste twee maanden van het jaar stonden in het teken van een nieuw vrouwenproject in Kahta (provincie Adiyaman), naar aanleiding van internationale publiciteit rond de acute nood waarin het kansarme gezin Saygi op dat moment verkeert.

Financieel is het een lastig jaar geweest. Gelukkig krijgen we in toenemende mate giften van mensen die vertrouwen hebben in ons. Subsidieaanvragen en collectes hebben in 2003 onvoldoende aandacht gekregen, wat we merken in onze ietwat tegenvallende inkomsten. Om deze reden hebben we € 1000,-- van de spaarrekening moeten gebruiken om de kosten te dekken. Komend jaar zullen we ons dan ook actiever op het financiële pad moeten begeven. We beogen op termijn 90% van binnenkomende gelden rechtstreeks aan projecten toe te wijzen.

In het voorjaar van 2004 staan de ontwikkelingen in Kahta centraal en wordt onze website geactualiseerd. In het najaar zal Hurmet naar buiten treden; allereerst door het organiseren van een informatiebijeenkomst rond de familie Saygi en het vrouwenproject in Kahta. In december willen wij een conferentie organiseren over de gezondheid en gezondheidszorg in Turkije. Waar mogelijk zullen wij gedurende 2004 projectaanvragen uit Turkije in behandeling nemen.

Al met al zal Hurmet rustig voortgaan op de lange weg die ze is ingeslagen. Kortom: 2004 zal een jaar worden waarin we (1) als organisatie naar buiten zullen treden, (2) verantwoorde projecten de gewenste ondersteuning blijven bieden en (3) het Nederlandse publiek meer gaan voorlichten.

Voorwoord

Net als voorgaande jaren hebben wij ook in 2003 gewerkt aan een goede structuur van onze stichting. Dit hebben wij vooral gedaan op de achtergrond. De website hebben wij bijvoorbeeld helemaal vernieuwd en we zijn nog volop bezig om deze actueel te maken. Iedereen die meegewerkt heeft aan de nieuwe site, deed dit op vrijwillige basis. De snelheid was dan ook afhankelijk van de tijd die deze mensen konden missen naast hun drukke dagelijkse bezigheden, werk of school. Daarbij hebben gezondheidsproblemen van bestuursleden en andere vrijwilligers een remmende werking gehad in onze ontwikkeling. Ondanks deze problemen hebben we in de afgelopen periode ons netwerk verder kunnen uitbreiden, nodig voor een goede ontwikkeling. Daarbij hebben onze bezoeken aan Turkije weer veel foto's opgeleverd, waarmee we de situatie daar ook hier zichtbaar willen maken.

Als ik het heb over de familie Saygi met zes drielingen dan denk ik dat bijna iedereen weet waar ik het over heb. Eind oktober 2003 verschenen er verschillende artikelen over deze familie met haar zesde drieling op komst. Een medewerker van het dagblad 'De Gelderlander' heeft ons toen gevraagd om een actie te beginnen, daar wij ons richten op humanitaire hulp in Turkije. In eerste instantie betrof het hier echter individuele hulp, wat niet het terrein is van Hurmet. We hebben in goed overleg met de betreffende journalist afgesproken, dat we hulp zullen bieden op een wijze die past binnen de doelstellingen van de Hurmet Stichting. Onze voorkeur gaat uit naar projecten die zijn gericht op de algemene ontwikkeling als: onderwijs, gezondheid, huisvesting, zelfredzaamheid en ontwikkeling van kansarmen. Wij vinden dat de gehele samenleving beter moet worden van de door ons gesteunde projecten. In het geval van de familie Saygi hebben wij ook daarover nagedacht en vonden zo een manier om het hele dorp te betrekken bij de projecten. Mijn collega Willem Wildschut is ter plaatse geweest om te kijken naar de omstandigheden. Samen met onze contactpersonen in Turkije is hij op zoek gegaan naar mogelijkheden voor projecten. De Hurmet-delegatie heeft daar contact gelegd met een aantal belangrijke personen die zich voor de maatschappij inzetten en graag onze plannen wilden ondersteunen. De projecten die we hebben besproken waren realiseerbaar met bijvoorbeeld de landelijke bijdrage die, via de Geassocieerde Persdiensten (GPD), geschonken is aan de familie Saygi. Helaas heeft men beslist om al dat geld aan de familie over te maken, waardoor onze mogelijkheden voor projecten minimaal zijn geworden. Een van de nare gevolgen van deze manier van hulpverlening is namelijk, dat meneer Saygi gestopt is met werken op het moment dat hij een maandelijks bijdrage uit Nederland krijgt. Dit was slechts enkele

maanden nadat Willem meneer Saygi aan een baan had geholpen die zo goed bij hem past als muzikant. Met deze baan had de familie in ieder geval structurele inkomsten en verkreeg meneer Saygi hiermee een voorbeeldige positie binnen zijn gezin en de samenleving. Details rondom dit gezin zijn in de verschillende nieuwsbrieven te lezen die u op onze website kunt vinden.

Als gevolg van de verkiezingen eind 2002 woei er in 2003 een nieuwe politieke wind in Turkije. Daarnaast waren er de spanningen rond de oorlog in buurland Irak. Dit heeft ons echter niet tegengehouden om toch tot twee keer toe een bezoek te brengen aan Turkije. Het eerste bezoek stond in het teken van onderzoeken naar de mogelijkheden van duurzame ontwikkeling in Turkije. Het tweede bezoek werd gewijd aan de familie Saygi en de mogelijkheden naar het opzetten van plaatselijke projecten gericht op gezondheid en werkgelegenheid van vrouwen die er alleen voor staan.

Naast een informatiebijeenkomst rondom de familie Saygi (gepland in oktober 2004), willen wij in december een conferentie rondom het thema gezondheid en gezondheidszorg organiseren. Op deze plaats willen wij alle belangstellenden, donateurs en overige contacten van harte uitnodigen voor beide gelegenheden. Op onze website zal vanaf de zomermaanden de laatste informatie te vinden zijn.

Ayfer Orhan voorzitter Hurmet Stichting
Juni 2004

Inhoud

Samenvatting	2
Voorwoord.....	4
Inhoudsopgave	6
Inleiding.....	7
1 Ontstaansgeschiedenis	8
2 Ontheemding	9
3 Humanitaire hulp	11
4 Doelstellingen van Hurmet	13
5 Projecten en activiteiten	15
➤ Afgesloten & lopende projecten	
➤ Vrouwenproject Kahta, Adiyaman	
➤ Jaarlijks bezoek aan Turkije	
➤ Voorlichting in Nederland	
6 Evaluatie & toekomst.....	20
Nawoord	23
Colofon.....	24

Inleiding

Voor u ligt het tweede jaarverslag van de Hurmet Stichting. Nog geen drie jaar geleden ontstonden er de eerste ideeën om een humanitaire organisatie voor hulpbehoevenden in Turkije op te zetten. Een half jaar later werden de statuten ondertekend en was de oprichting van de Hurmet Stichting een feit. Nu, ruim twee jaar na haar oprichting, is Hurmet een kleine organisatie met een gezonde basis.

Onderliggend verslag beschrijft het tweede bestaansjaar van de Hurmet Stichting. Gelet op het feit dat wij een jonge organisatie zijn en onze website de nodige opstartproblemen kende, wilden wij ons door de jaarverslagen zo volledig mogelijk informeren over de Hurmet Stichting. Uiteindelijk hebben wij gekozen om het gereedkomen van onze website en het uitbrengen van ons jaarverslag op elkaar af te stemmen. De komende jaren kunt u de publicatie van het jaarverslag in het voorjaar verwachten. Voor meer achtergrondinformatie, foto's en het laatste nieuws omtrent projecten en activiteiten kunt u op de website terecht. In dit jaarverslag beperken wij ons tot de achtergrond van Hurmet, de verantwoording over 2003 en onze plannen voor de korte en middellange termijn.

Het eerste hoofdstuk gaat in op het ontstaan van de Hurmet Stichting. Vervolgens wordt er een hoofdstuk gewijd aan het fenomeen ontheemding: een probleem dat in omvang én in gevolgen zorgelijker is dan het wereldvluchtelingenvraagstuk.

In hoofdstuk drie wordt de link met humanitaire hulp gelegd en komt de plaats van Hurmet in beeld. In hoofdstuk vier komen de doelstellingen van de stichting aan de orde. Hoofdstuk vijf (projecten & activiteiten) geeft een korte indruk van de zaken waarmee Hurmet zich bezighoudt.

Hoofdstuk zes tenslotte is een reflectie op 2003, met daaraan onze toekomstplannen gekoppeld. De stichting zal voortgaan op de lange weg die ze is ingeslagen. Komend jaar zal een periode worden waarin we (1) we naar buiten zullen gaan treden, (2) verantwoorde projecten de gewenste ondersteuning blijven bieden en (3) het Nederlandse publiek in toenemende mate gaan voorlichten.

Hoofdstuk 1 Ontstaansgeschiedenis

De eerste ideeën: project Hurmet

Begin 2001 ontmoeten twee mensen elkaar. Beiden willen op een directe manier iets betekenen voor de hulpbehoevenden in Turkije. Ook hun ideeën en interesses blijken met elkaar overeen te komen. In de periode die volgt, komt de structuur van een hulporganisatie in beeld. Een derde persoon sluit zich in deze periode aan: de basis voor een Nederlandse hulporganisatie voor Turkije is gelegd. Het initiatief krijgt al snel de naam Project Hurmet.

Van project tot stichting

De initiatiefnemers besluiten om op korte termijn naar Turkije te gaan voor een oriëntatiebezoek. De contacten in İstanbul, Tunceli, Diyarbakir en Mersin blijken enthousiast over de ideeën.

Ook in Nederland komt er een positieve ontwikkeling op gang.

Verschillende mensen geven aan dat ze iets voor de Hurmet-groep willen betekenen: een sterke basis voor voortzetting lijkt aanwezig. Besloten wordt tot de oprichting van een stichting.

De officiële oprichting

Op 30 oktober 2001 worden de statuten ondertekend bij de notaris; de Hurmet-groep is vanaf die datum een officiële stichting. De kosten voor de notaris worden door een woningstichting gefinancierd. Op 7 november van dat jaar is de stichting opgenomen in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Daarmee is de formele basis van onze stichting rond.

Hoofdstuk 2 Ontheemding

Wat is ontheemding?

De Hurmet Stichting biedt hulp aan kansarme mensen. Net als ieder ander land ter wereld heeft ook Turkije inwoners die onder deze noemer vallen. De grootste groep van kansarmen in dat land vormen de ontheemden. Dit zijn mensen die hun vertrouwde omgeving hebben moeten verlaten en binnen de landsgrenzen een nieuw leven proberen op te bouwen.

De Engelse benaming van ontheemden is IDP's (Internally Displaced People). In de term internally (binnenlandse) onderscheidt het begrip ontheemden zich van vluchtelingen. Het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR) verwoordt het als volgt: "wanneer een vluchtende burger een internationale grens oversteekt, wordt hij of zij een vluchteling en krijgt als zodanig internationale bescherming en hulp".

In een aantal gevallen is de veiligheid van burgers elders in het land gewaarborgd door de overheid en landgenoten, maar vaak hebben zij (evenals vluchtelingen) bescherming en ook ondersteuning nodig. Voor ontheemden bestaat geen internationale wetgeving, die hen het recht op bescherming geeft. Het UNHCR kan slechts in een beperkt aantal landen bescherming en ondersteuning bieden aan ontheemden. In sommige landen krijgen internationale hulporganisaties niet of nauwelijks toegang om ontheemden te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld in Soedan, Irak en Sri Lanka. Nog moeilijker dan bij vluchtelingen is het aantal ontheemden in de wereld precies te becijferen (zie tabel 1). Aangenomen wordt, dat er op dit moment tenminste 20 tot 30 miljoen ontheemden zijn. Omdat zij niet onder het internationale Vluchtelingenverdrag vallen zijn zij extra kwetsbaar (Stichting Vluchteling).

Tabel 1: Aantal ontheemden in vergelijking met het aantal vluchtelingen, wereldwijd

	Aantal vluchtelingen	Aantal ontheemden
Stichting Vluchteling	14 miljoen	21 miljoen
UNHCR ¹	12 miljoen	6 miljoen
UNSGIPP ²		20-25 miljoen

¹ UNHCR: United Nations High Commissioner for Refugees

² (UNSGIPP = United Nations Secretary General for Internally Displaced Persons)

Stichting Vluchteling gaat uit van het volgende aantal ontheemden naar land (een overzicht van de landen met meer dan 500.000 ontheemden):

Soedan	4.000.000
Afghanistan	1.200.000
Angola	1.200.000
Colombia	1.000.000
Irak	900.000
Bosnië-Herzegovina	800.000
Sri Lanka	800.000
Sierra Leone	680.000
Azerbeidjaan	550.000
Turkije ³	500.000
Birma ³	500.000
Liberia	500.000

Oorzaken van ontheemding

Het UNHCR stelt dat de dynamiek van 'displacement' (omvat zowel de groep ontheemden als vluchtelingen) sterk is veranderd in de vijftig jaar van haar bestaan. Ze stelt twee belangrijke ontwikkelingen als oorzaak:

- het einde van de Koude Oorlog (lees: bipolaire confrontatie)
- globalisering (lees: complexe set van technologische, institutionele, organisatorische, culturele en sociale veranderingen)

In de afgelopen twintig jaar zijn, door bovenstaande ontwikkelingen, burgeroorlogen een steeds vaker voorkomend verschijnsel. Als gevolg daarvan zoeken grote aantallen mensen bescherming buiten het land; de grootste groep burgers is niet in staat de grens over te steken en wordt zo gedwongen om elders in eigen land bescherming te zoeken.

Turkije kent haar eigen complexe structuren. De Turkse Republiek (opgericht in 1923) is gegrondvest op een sterk nationalistische leest. Deze vorm wordt nog altijd sterk verdedigd door de (militaire en politieke) machtshebbers, terwijl grote delen van de bevolking zich niet herkennen in de Turkse eenheidsstaat (met één taal, één uniform onderwijssysteem, één uniform leger en één centraal geleid economisch systeem). Deze spagaat is vanaf 1984 voor de buitenwereld heel zichtbaar geworden door de strijd tussen de PKK en het Turkse leger. Als gevolg van de structurele binnenlandse spanningen, bestaat er nu een grote groep mensen die aan de rand van het bestaan leeft. Deze mensen, in het bijzonder vrouwen en kinderen, vormen de doelgroep van Hurmet. De afgelopen jaren heeft het Turkse parlement vele hervormingen aangenomen; nu de uitvoering nog...

³ aantallen in deze landen zijn uiterst moeilijk te schatten. Sommige bronnen menen dat in beide landen de aantallen mogelijk tenminste tweemaal zo hoog liggen. Bronnen met cijfers over Turkije spreken in een enkel geval zelfs van 4 á 4 ½ miljoen ontheemden.

Hoofdstuk 3 Humanitaire hulp

Met het einde van de Koude Oorlog en de globalisering is de wereld een stuk minder overzichtelijk dan voorheen. De problemen waar verschillende landen en bevolkingsgroepen mee te kampen hebben, zijn echter hetzelfde gebleven: (1) milieudegradatie, (2) ongelijkheid van man en vrouw, (3) oorlog en conflict, (4) overmatige verstedelijking, (5) ongebreidelde modernisering van de landbouw en (6) armoede. Iedere regio, c.q. samenleving heeft echter op haar eigen specifieke wijze te maken met dergelijke problemen. Dat heeft directe invloed op de manier waarop de hulpbehoevende mensen in hún strijd ondersteund zouden kunnen en moeten worden.

Turkije is een land met een eigen dynamiek. Ze heeft een unieke ligging op het kruispunt van verschillende werelden. Dit heeft een directe invloed (gehad) op haar geschiedenis, maar ook op de huidige én toekomstige ontwikkelingen in Turkije. De Hurmet Stichting poogt, gelet op deze achtergrond, projecten te steunen die tegemoet komen aan de behoeften van de Turkse bevolking. Dit moet ertoe leiden, dat iedere burger in Turkije een menswaardig bestaan kan opbouwen dat hij of zij verdient.

Hulp aan ontheemden in Turkije

De Hurmet Stichting wil hulp bieden aan ontheemden. Dit probleem is veel groter dan men uit de media kan vernemen. Door oorlog en verdrijving en in mindere mate door natuurlijke rampspoed (aardbevingen) hebben miljoenen mensen hun huizen en landbouwgronden verloren. Veel mensen, vluchteling in eigen land, hebben hun toevlucht gezocht in de grote steden en leven daar in hutten en tenten aan de rand van de stad; niet alleen in het zuidoosten, maar ook in het westen van het land. De mensen hebben weinig geld en de slechtste baantjes. Daar registratie vaak onmogelijk is, moeten de mensen het stellen zonder gezondheidszorg en onderwijs. Veel kinderen leven dan ook op straat en hebben opvang nodig. Er zijn organisaties die hulp willen bieden, maar het ontbreekt vaak aan middelen. Omdat Turkije kandidaat-lid is voor de Europese Unie, zijn er nu mogelijkheden voor het ontwikkelen van hulp. In de toekomst, na de toetreding van Turkije, zullen er ook mogelijkheden zijn om EU-fondsen aan te spreken. Maar zover is het nog niet. Hurmet wil daarom alle initiatieven aanmoedigen en ondersteunen, die het leven van ontheemden in Turkije weer dragelijk maken. Hierin kan Europa nu al een rol spelen.

Wat is Hurmet?

In veel talen in het Midden-Oosten betekent Hurmet 'respect'. De Hurmet Stichting is een hulporganisatie op humanitaire basis en richt zich op het geven van hulp aan ontheemden in Turkije. De stichting bestaat uit vrijwilligers die zich al jaren bezighouden met de situatie in Turkije en heeft daardoor veel kennis en contacten opgebouwd. Hurmet wil vooral een brug zijn tussen hulporganisaties in Turkije en organisaties in Nederland. Een belangrijk punt is dan ook het verbeteren van de communicatie tussen organisaties in Nederland en Turkije.

Daarnaast geeft de Hurmet Stichting steun aan projecten die door de organisaties in Turkije zijn ontwikkeld, maar door gebrek aan contacten, kennis en financiën moeilijk van de grond komen. De stichting richt zich vooral op het bevorderen van ontwikkeling van onderaf. Wij wijzen de gebruikelijke vorm van ontwikkelingshulp af, omdat de bijbehorende projecten vaak door 'het westen' worden opgelegd. Ideeën en projecten moeten van de mensen en de organisaties ter plekke komen. Alleen op deze manier is het mogelijk om de problemen daadwerkelijk (structureel) op te lossen én zelfredzaamheid te bevorderen en uit te bouwen.

Tot slot probeert de Hurmet Stichting de ontheemdingsproblematiek ook in Nederland onder de aandacht te brengen. Het is noodzakelijk om in deze complexe samenleving een stuk bewustzijn te creëren voor grootse problemen elders in de wereld.

Ons logo

Het idee is ontstaan tijdens ons oriëntatiebezoek aan Zuidoost-Turkije. Op diverse plaatsen zijn er geen bruggen meer. Op ons logo is een man samen met een vrouw afgebeeld, zittend op een grote ronde wasbak die precies past in de binnenband van een vrachtauto. Gezinnen, vaak bestaande uit meerdere generaties die wonen en leven aan de overkant, steken op deze wijze de stromende rivier over. Door middel van een touw dat gespannen is tussen beide oevers, kunnen zij zich voorttrekken. Soms stroomt de rivier echter zo krachtig dat het onverantwoord is om deze over te steken. Ook wij kunnen in vergelijkbaar 'vaarwater' terecht komen en zullen dan geduldig wachten. De binnenband duidt aan dat wij altijd een weg zoeken om een goede verbinding tot stand te brengen. Het touw is de verbinding. De vrouw en man staan voor gelijkheid.

Het geheel symboliseert de gedachte achter de Hurmet Stichting: samenwerking op basis van respect voor elkaar vormt de verbinding tussen Turkije en Nederland.

Hoofdstuk 4 Doelstellingen van Hurmet

Hurmet is opgericht als humanitaire hulporganisatie die door een mensgerichte werkwijze de kansarme bevolking wil steunen. Deze opstelling moet enerzijds hoop én oplossingen bieden aan de mensen die het nodig hebben en anderzijds een stuk bewustwording creëren in Nederland over de sociale problemen elders in de wereld.

Doelstellingen

In de statuten zijn de volgende doelstellingen vastgelegd:

- het komen met voorstellen en het uitwerken van projecten die ten goede komen aan de bevolking, in het bijzonder ontheemden. Het zal gaan om steun aan humanitaire organisaties die op een zo breed mogelijk terrein werkzaam zijn. Onze voorkeur gaat uit naar projecten die zijn gericht op onderwijs, gezondheid, huisvesting, zelfredzaamheid en ontwikkeling van kansarmen
- het opzetten van vriendschapsbanden tussen groepen, organisaties en steden in Turkije en Nederland met als doel ondersteuning van de op plaatselijk niveau opgezette projecten
- het doorgeven van kennis om de projecten in Turkije effectiever en zelfwerkzaam te maken
- het uitwisselen van ervaringen zodat vraag en/of behoefte zowel hier als daar aan duidelijkheid winnen
- het geven van morele ondersteuning. Dit houdt in het ondersteunen, ontplooiën en uitwisselen van cultureel erfgoed op een zo breed mogelijk terrein
- het opzetten van uitwisselingen voor jongeren op het gebied van sport en spel.

Werkwijze

De projecten die de Hurmet Stichting wil ondersteunen, worden door organisaties in Turkije ontwikkeld. Wij leveren de contacten, kennis en (financiële) middelen, zodat Nederlandse en/of Turkse organisaties meteen met de projecten aan de slag kunnen. Hurmet bewaakt de contacten en middelen en zal actieve hulp bieden in het oplossen en voorkomen van problemen. Om de situatie in Turkije te verduidelijken stuurt Hurmet regelmatig delegaties. Deze delegaties hebben twee taken: (1) het begeleiden en monitoren van projecten die in uitvoering zijn en (2) het laten zien van situaties aan vertegenwoordigers van organisaties die overwegen hulp te bieden. Wij zijn ervan overtuigd dat communicatie en contacten de enige mogelijkheid vormen om de immense problemen van de ontheemden op te lossen. Er zijn intussen nauwe banden ontstaan met organisaties en personen in İstanbul, Mersin, Tunceli, Elazığ, Adiyaman, Diyarbakır en Van, die zich met de problematiek van ontheemden bezighouden. Deze banden zullen we in de komende jaren verder uitbreiden en verstevigen.

Verantwoording

Bij de oprichting van de stichting had de Hurmet Stichting voor ogen om zo snel mogelijk het CBF-keurmerk te 'verdiene'. Inmiddels heeft het Hurmet-bestuur besloten hiervan af te zien, omdat dit meer geld kost dan dat het oplevert. Zo kost de aanvraag van het CBF-keurmerk alleen al meer dan € 4.000,--. Voor kleine stichtingen als Hurmet kost de aanvraag alleen al ons halve (2002) of hele (2003) jaarlijkse begroting. Met de jaarlijkse bijdrage en kosten voor hertoetsing daar bovenop gaat het ons budget van de komende vijf tot tien jaar ver te boven.

Daarnaast vinden wij het om principiële redenen onverantwoord om zoveel geld uit te geven aan een keurmerk. Wij hebben als doel om structureel 90% van onze inkomsten direct ten goede te laten komen. Rekenen we over de eerste vijf jaar CBF-keurmerk, dan bedragen de gemiddelde jaarlijkse kosten € 1.500,--. Dit geld komt niet rechtstreeks ten goede aan de noodzakelijke projecten. Bovendien zou dit leiden tot een verdubbeling van onze organisatiekosten. Dat zou betekenen dat tegenover deze extra kosten jaarlijks € 15.000,-- extra moet binnenkomen aan subsidies, om dit keurmerk terug te verdienen.

Wij verantwoorden ons dus rechtstreeks naar donateurs en subsidieverstrekking. Ter ondersteuning hopen wij u op termijn een comité van aanbeveling te presenteren.

Hoofdstuk 5 Projecten & activiteiten

Het afgelopen jaar stond in het teken van een noodzakelijke vernieuwing van de website, opbouw en onderhoud van contacten in Nederland en Turkije, het zoeken naar financiële steun voor een computerproject voor jongeren en vrouwen in İstanbul en (eind van het jaar) een nieuw project in Adiyaman.

In dit hoofdstuk zullen alle projecten en activiteiten van 2003 kort beschreven worden, zodat een beeld kan worden gevormd van datgene waarmee Hurmet zich bezighoudt. Langer lopende projecten en activiteiten zullen slechts kort aan de orde komen, aangezien die uitvoerig in ons vorige jaarverslag beschreven zijn en op onze website terug te vinden zijn.

De projecten en activiteiten maken duidelijk dat Hurmet zich richt op een breed scala van onderwerpen, in heel Turkije en in Nederland. Aan de basis ligt echter altijd (1) een omstandigheid die door de lokale bevolking als een (sociaal) probleem ervaren wordt en (2) de voorwaarde dat het project bijdraagt aan een daadwerkelijke en duurzame oplossing ervan.

Het eerste deel van dit hoofdstuk beschrijft heel kort de afgeronde en lopende projecten en activiteiten. Het tweede deel gaat in op het project rondom de familie Saygi en haar sociale omgeving. Het derde deel gaat in op onze bezoeken aan Turkije. Voor de volledigheid staan we kort stil bij onze voorlichtingsactiviteiten in Nederland.

Afgeronde en lopende projecten

In haar eerste bestaansjaar heeft de Hurmet Stichting zich vooral bezig gehouden met hulp aan vrouwen. In 2002 hebben wij, met dank aan de financiële steun van Solidariteitsfonds XminY, het project 'Vrouwen ontmoeten vrouwen' kunnen steunen.

Voor meer informatie over de vrouwenproblematiek en dit project kunt u terecht op onze website.

Op de achtergrond ondersteunt Hurmet mensen en organisaties in Turkije die proberen een lokale duurzame economische ontwikkeling op gang te brengen. Het kassenproject is daarvan een goed voorbeeld. Gezien het feit dat er dit jaar, naast de verdere contactenopbouw in Turkije en Nederland, geen zichtbare ontwikkelingen zijn, verwijzen we voor uitgebreide informatie over regionale ontwikkeling in Turkije en dit project naar onze website.

Om dezelfde reden laten we op deze plaats eveneens het "Gezondheidsproject Diyarbakir" rusten. Voor geïnteresseerden kunnen we wel melden dat we ons ten doel hebben gesteld in 2004 een conferentie over dit onderwerp te organiseren. Verdere informatie is te lezen in hoofdstuk zes, waarin wij ingaan op onze toekomstige plannen en activiteiten. Eveneens over de gezondheidszorg in Turkije zullen wij u blijven(d) informeren via onze website.

Een projectaanvraag die, om verschillende redenen, wat minder soepel verloopt, betreft het opzetten van een computerproject in Istanbul. Vermoedelijk zullen wij deze zomer aan de projectorganisatie kenbaar maken dat wij niet langer kunnen meewerken aan hun verzoek tot financiële steun. Dit project en de achtergronden hiervan zijn op de website terug te vinden onder de titel "Computerproject Istanbul".

Vrouwenproject Kahta, Adiyaman

Een van de belangrijkste zaken bij ontwikkelingshulp is dat de bevolking die het betreft ook daádwerkelijk geholpen wordt. Te vaak gebeurt het dat organisaties die tot de gevestigde orde behoren (op welk terrein dan ook), denken dat met het inzamelen van geld en het sturen van een vrachtauto met hulpgoederen de problemen elders worden opgelost. Resultaat daarvan is juist dat dit het opbouwende werk van organisaties ter plekke dwarsboomt en sociale structuren in een regio in gevaar brengt.

In het kader van onze strategie om langzamerhand naar buiten te gaan treden in Nederland, hebben we ons in oktober 2003 aangemeld bij de Stichting Goededoel.nl. Deze stichting heeft in 2001 een website opgezet met als doel de transparantie en betrouwbaarheid tussen gevers en stichtingen te bevorderen door middel van het medium Internet. Hoe belangrijk onze aanmelding is geweest, wordt duidelijk als eind oktober 2003 een artikel alle krantenpagina's van Nederland haalt, met als kop "Fatma wil haar zesde drieling niet". Minstens zo belangrijk is de kleurenfoto van 'het gezin Saygi' (vader, moeder en *hun* 15 kinderen).

De dag na de publicatie krijgt onze voorzitter een telefoontje van 'De Gelderlander', met de vraag of de Hurmet Stichting een project rond de familie Saygi wil coördineren.

Gezien de vele lezersreacties, de voortdurende mediabelangstelling en onze contacten in de provincie Adiyaman, heeft de Hurmet Stichting besloten om deze vraag positief te beantwoorden.

Een van onze contactpersonen in de regio is begin december naar Kahta afgereisd, waar hij drie dagen verbleef. De vragen van de Hurmet Stichting heeft hij voorgelegd aan de betreffende familie en aan de contactpersoon van de familie naar buiten toe. Half december is ook onze Hurmet-coördinator naar Kahta afgereisd om enkele acute problemen op te lossen en de situatie verder in kaart te brengen.

Wat de Hurmet Stichting vooral vervelend vindt, is het verkeerde beeld dat in Nederland (alsook in Turkije en Duitsland) is ontstaan door onjuiste berichtgeving en ongelukkige hulpverlening. Om te beginnen is het nieuws over de familie zeer onzorgvuldig geweest. Zo hebben wij tijdens ons bezoek ontdekt dat de familie Saygi geen vijftien kinderen heeft, zoals de krantenartikelen en opvallende foto suggereren. Feit is dat de moeder van dit gezin al eens een miskraam van een drieling heeft gehad en dat vijf kinderen in hun jonge jaren zijn overleden. Op het moment van de berichtgeving waren er dus feitelijk geen vijftien, maar zeven kinderen. De overige kinderen waren geleend van burens. Niet dat het verhaal hierdoor minder schrijnend is, integendeel!

Het probleem is echter dat vele mensen (zoals de krantenlezers in Nederland) met de beste bedoelingen geld op een – voor dit doel geopende – rekening storten, zonder dat ze de juiste informatie gehad hebben. Nog kwalijker is het feit dat de betreffende persdienst niet bereid is gebleken om de juiste informatie te verkrijgen en/of haar lezerspubliek (inclusief de gulle, onwetende lezer) hierover in te lichten. De betreffende persdienst heeft een groot klantenbestand en heeft derhalve een flink bedrag binnengekregen van haar lezers. Dit geld stuurt ze naar Turkije, zonder zich af te vragen of dit geld wel goed besteed wordt. De Gelderlander, die onder dezelfde persdienst opereert, is de uitzondering op deze regel. Hurmet is ontzettend blij met de manier waarop dit dagblad bereid is haar lezerspubliek wel juist voor te lichten.

De Hurmet Stichting vraagt zich af hoe het verder moet met de familie Saygi en haar omgeving. Is het zinvol om de beperkte middelen in te zetten in deze, terwijl een Nederlandse persdienst (bewust of onbewust?) het opbouwwerk van Hurmet met de lokale bevolking afbreekt door het geld te geven aan een persoon die dit kapitaal besteedt aan zijn eigen 'carrière' in plaats van zijn noodlijdende gezin en de evenzeer behoeftige sociale omgeving die het gezin al jarenlang probeert te steunen waar mogelijk.

Op basis van de verdere ontwikkelingen die in het voorjaar van 2004 al dan niet zullen plaatsvinden, zal de Hurmet Stichting bepalen of ze, samen met de lokale bevolking, een vrouwenproject gaat opzetten. Dit project moet in eerste instantie vrouwen en kinderen ondersteunen, waarvan de man niet meer aanwezig is om in het dagelijks onderhoud te voorzien. Dit project zal de vrouwen afleiding geven én hen de kans bieden economisch zelfstandig te worden. Voor kinderen zal dit de ruimte bieden om onderwijs te volgen. De ideeën en de wil zijn er zeker in Kahta; de vraag is of het reëel is om dit van de grond te krijgen, als de bevolking ziet dat andere buitenlandse (in dit geval Nederlandse) organisaties grote sommen geld sturen; zonder tegenprestatie, aan mensen die het voor eigen doeleinden gebruiken...

Dankzij www.goededoel.nl hebben wij u het afgelopen jaar op de hoogte kunnen houden van de actuele ontwikkelingen rondom de familie Saygi. Momenteel kunt u ook op onze eigen website terecht, waar onder meer drie nieuwsbrieven zijn opgenomen (december 2003, januari 2004 & april 2004) over de actuele situatie in Kahta en over de activiteiten en keuzes van de Hurmet Stichting. In oktober 2004 zullen wij in Arnhem een informatiebijeenkomst organiseren, met als doel met de donateuren, geïnteresseerden en onze contacten van gedachten wisselen over de hele geschiedenis en de vervolgcacties.

Jaarlijks bezoek Turkije

Om onze doelen waar te maken is het nodig om met enige regelmaat naar Turkije te gaan. Na een drietal eerdere bezoeken, hebben er het afgelopen jaar twee bezoeken plaatsgevonden.

Het eerste bezoek vond plaats in mei en juni. In die zeven weken hebben wij waar mogelijk onze contacten versterkt in en rond Istanbul, Mersin, Diyarbakir, Van en Elazig. Met name in Diyarbakir zijn verschillende initiatieven in ontwikkeling die wij als stichting een warm hart toedragen en waarvan wij de situatie ter plekke blijvend volgen (zie ook op onze website: het kassenproject en het gezondheidsproject). In de andere steden is er vooral sprake van netwerkversterking. Hoe nuttig dat is hebben wij ondervonden in Kahta. In Van hebben we een medisch specialist bereid gevonden kosteloos naar Nederland te komen (naar wij hopen eind 2004) om hier zijn visie op de Turkse gezondheidszorg te geven. Hij heeft veel onderzoek gedaan naar de regionale verschillen op het gebied van gezondheid en gezondheidszorg; hij gaat daarbij in op de verschillen tussen Turkije en de rest van de wereld, maar geeft ook inzicht in de ontwikkelingen binnen Turkije. Een bezoek aan Nederland, stelt hem in staat zijn internationale contacten in de (medische) wetenschap te versterken. Momenteel zijn wij de voorbereidingen aan het treffen voor zijn komst naar Nederland. Op de website zullen wij u informeren zodra hierover meer bekend is.

Het tweede bezoek vond plaats in december en stond geheel in het teken van de familie Saygi. Tijdens dat bezoek werd pijnlijk duidelijk hoe belangrijk het is om ter plekke te kijken naar de situatie; enerzijds omdat de verkregen informatie niet altijd geheel juist blijkt te zijn anderzijds om vertrouwen op te bouwen met de lokale bevolking in de voorbereiding op het *gezamenlijk* construeren van een duurzame ontwikkeling in de betreffende regio.

Voorlichtingsactiviteiten in Nederland

Wij willen als organisatie niet alleen in Turkije zelf, maar zeker ook in Nederland, ons steentje bijdragen. Daartoe hebben wij onder meer een fototentoonstelling ontwikkeld, die wij jaarlijks uitbreiden met nieuwe foto's. Nu onze organisatie staat, zullen wij vanaf najaar 2004 actief met onze fototentoonstelling het land doorgaan. De eerste gelegenheid zal zijn in oktober, wanneer wij een informatiebijeenkomst organiseren in het kader van de familie Saygi.

Hoofdstuk 6 Evaluatie & toekomst

In ons vorig jaarverslag spraken wij de hoop uit in 2003 (1) verder te bouwen aan de organisatie, (2) gewenste ondersteuning te bieden aan verantwoorde projecten en (3) het Nederlandse publiek voor te lichten. De opbouw van de organisatie is naar wens verlopen, de ondersteuning van projecten is wat achtergebleven en aan voorlichting zijn we helaas niet toegekomen. Voor 2004 hanteren we dezelfde doelen, zij het dat de organisatie ook een pr-campagne zal opzetten voor financieel draagvlak.

De Hurmet Stichting is een jonge organisatie. Net zoals dat voor mensen geldt, is het ook voor organisaties van belang dat ze zich op evenwichtige wijze ontwikkelen. Hurmet bestaat uit een kleine groep vrijwilligers die de organisatie bestuurt. Daarnaast bouwt ze aan een netwerk van welwillende organisaties en individuen; in Nederland én Turkije, op het gebied van materiaal, financiën én kennis. Hoewel we al aardig op weg zijn een breed fundament neer te zetten, is én blijft het van belang om voortdurend te investeren in dit netwerk. Dat kost tijd, energie en (in mindere mate) geld. Aangezien samenwerking de dragende kracht van Hurmet is, zullen we ons op dat punt intensief richten.

Vorig jaar gaven we aan een *Verklaring van geen bezwaar* van het Centraal Bureau Fondsenwerving⁴ te willen aanvragen. In van dit jaarverslag geven we aan waarom wij de wens voor een CBF-Keur hebben laten vallen; om het kort weer te geven: de baten wegen lang niet op tegen de kosten. Wij zullen ons daarom meer gaan richten op het vormen van een Comité van Aanbeveling. Wij hopen deze komend jaar te kunnen samenstellen.

Eind 2002 heeft Hurmet al zo'n vijftien projectaanvragen gehad. Gezien de beperkingen van een kleine, beginnende organisatie, kunnen we daarvan slechts een beperkt deel zelf ondersteunen. Dit heeft een aantal redenen: (1) sommige projecten zijn slecht verantwoord, waardoor de Hurmet Stichting hierover geen verantwoording kan én wil dragen, (2) andere projecten zijn (vooral nog) dusdanig groot, dat ze de huidige financiële én menselijke capaciteiten van de Hurmet Stichting te zwaar belasten. Gelukkig hebben we enkele projectaanvragen (met succes) naar andere contacten in Nederland kunnen doorspelen. Helaas hebben we ook projectorganisaties (tijdelijk) moeten teleurstellen. De wil binnen onze

⁴ het CBF is een onafhankelijke stichting die al sinds 1925 toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen. Hun taak is het bevorderen van verantwoorde fondsenwerving en -besteding door middel van het beoordelen van fondsenwervende organisaties en het verstrekken van informatie en advies aan overheidsinstanties en publiek.

stichting is er zeker; maar zonder voldoende menselijke en financiële steun is het noodzakelijk om onszelf beperkingen op te leggen. Steun beloven die niet haalbaar is, creëert hoop onder de mensen die niet legitiem is. Dat is nog pijnlijker dan eerlijk te moeten bekennen dat wij niet in staat zijn hen verder te helpen. Daarom hebben wij slechts één nieuw project in behandeling genomen. Daarnaast krijgen het kassenproject en het gezondheidsproject op de achtergrond structureel onze aandacht, aangezien dat langlopende projecten zijn.

Hoewel wij al de nodige vaste en eenmalige bijdragen krijgen uit verschillende hoek (individueel, vanuit het zakenleven en vanuit medefinancieringsorganisaties), blijft het hard werken om de juiste mensen en organisaties te interesseren. Zoals hierboven vermeld zouden geldelijke bijdragen het ons een stuk vergemakkelijken projectaanvragen in behandeling te nemen. Maar wij vinden het (zeker gelet op de lange termijn) minstens zo belangrijk om mensen bewust te maken van de problemen waarmee ontheemden te kampen hebben. Om die reden zullen we, meer dan de afgelopen jaren, iedere gelegenheid aangrijpen om op scholen, op gelegenheden e.d. het verhaal van de ontheemding in beeld te brengen. Zoals de paragraaf over ontheemding heeft laten zien, is aandacht voor dit probleem wereldwijd noodzakelijk. Daarnaast zullen we onze website in eigen beheer gaan nemen om deze actueel te kunnen houden. Dit zullen we doen middels het plaatsen van foto's, nieuwsbrieven en verslagen, zodat een ieder op de hoogte kan blijven van projecten, activiteiten, de ontheemdingsproblematiek en de ontwikkelingen binnen onze stichting.

Op de lange termijn hopen we steeds makkelijker in staat te zijn projecten in behandeling te nemen en dat onze steun daadwerkelijk helpt het leven van de kansarme bevolking van Turkije te vergemakkelijken. In 2004 zullen we het de subsidieaanvraag voor het computerproject afronden, onze strategie met betrekking tot het vrouwenproject in Kahta bepalen en het kassenproject en gezondheidsproject nauwlettend volgen.

Daarnaast willen we mensen bewust blijven maken van de problemen elders, zowel in Nederland als in Turkije. Daartoe hebben we twee plannen in ontwikkeling. Het eerste betreft het organiseren van een conferentie. Zoals al uitvoerig beschreven op de pagina's drie en vier van dit jaarverslag, is ontheemding een groot probleem. Gezien de beperkte aandacht voor dit fenomeen, beschouwen wij het als onze taak om ook de discussie hierover onder en tussen wetenschappers, politici, medefinancieringsorganisaties, media en het maatschappelijk middenveld (civiel society) in Nederland op gang te brengen. Wij hopen dat wij een dergelijke conferentie nog op termijn kunnen mogelijk maken.

Ten tweede zijn we op de achtergrond bezig met het ontwikkelen van vriendschaps- c.q. samenwerkingsbanden. De basis van dergelijke banden ligt in het feit dat Hurmet een brug wil vormen tussen Turkije en Nederland. Dit gebeurt door samenwerking in het kader van verzoeken door projectorganisaties in Turkije, zoals in dit jaarverslag veelvuldig naar voren is gekomen; een andere mogelijkheid is het met elkaar in contact brengen van bepaalde bevolkingsgroepen (kinderen, vrouwen) bedrijven (agrariërs), instanties (ziekenhuizen, universiteiten) of lokale/regionale overheden (stadsdelen, gemeenten, provincies). De mogelijkheden zijn er, getuige ook een toenemend aantal stedenbanden tussen Turkse en Nederlandse (deel)gemeenten de afgelopen jaren. Het opzetten van dergelijke banden vereist een wederzijdse betrokkenheid en daarvoor is vertrouwen, dus tijd, nodig. Dit is derhalve een lange en moeilijk te plannen proces. Maar de banden zijn in ontwikkeling!

De gezondheidsconferentie die wij voor ogen hebben, kan als voorbeeld gezien worden van beide plannen. Enerzijds het publiek voorlichten over de gezondheid van mensen én de toegankelijkheid en kwaliteit van de gezondheidszorg in Turkije. Dit hangt nauw samen met de ontheemding. Anderzijds is dit een manier om de contacten in Nederland en Turkije (bijvoorbeeld op het gebied van gezondheidszorg of medische wetenschap) met elkaar in contact te brengen. Zo werken we dus aan zowel voorlichting over ontheemding als het ontwikkelen van vriendschaps-, c.q. samenwerkingsverbanden.

Kortom, Hurmet gaat de komende jaren door met het realiseren van haar doelen! Hopelijk kunnen wij ook rekenen op úw steun ...

Nawoord

Onze mogelijkheden op het gebied van humanitaire hulp zijn beperkt, hoe jammer dat ook is. Maar op zijn minst kunnen wij datgene doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. Tijdens het schrijven van het voorwoord vorig jaar, moest ik opeens denken aan een gedicht van Nazim Hikmet, een beroemde Turkse schrijver. Ik kan me voorstellen dat ook u daar benieuwd naar bent, en omdat het goed bij dit thema past, wil ik het ook nu graag met u delen.

Laat ons de aarde aan de kinderen geven

*'Laat ons de aarde aan de kinderen geven
ten minste voor één dag
als een bontgekleurde luchtballon om mee te
spelen
zingend tussen de sterren*

*Laat ons de aarde aan de kinderen geven
Als een reusachtige appel, als een warm
brood;
ten minste voor één dag
zullen ze genoeg hebben.*

*Laat ons de aarde aan de kinderen geven,
dan pas zal de wereld voor één dag
vriendschap kennen.
De kinderen zullen ons de aarde afnemen,
zij zullen onsterfelijke bomen planten!'*

Colofon

Voor achtergrondinformatie kunt u terecht op de website www.hurmet.nl.
Ook op www.goededoel.nl staat de Hurmet Stichting vermeld, onder
'vluchtelingenhulp'.

Voorts kunt u persoonlijk contact opnemen via onderstaande manieren:

Tel: 0031 (0) 73 68 90 240
Gsm: 0031 (0) 6 23 54 81 15
Fax: 0031 (0) 26 84 41 334
e-mail: hurmet@hurmet.nl

of: Hurmet Stichting
t.n.v. mevr. Ayfer Orhan
Krammerstraat 12
6828 EL Arnhem (NL)

Wilt u onze activiteiten ondersteunen?

Dan kunt u zich aanmelden als donateur van de Hurmet Stichting.
Bij de belasting staan wij geregistreerd als een 'Goede doelen Stichting'.
Wij zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Bosch:
17140068.

Uw bijdrage mag u storten op bankrekening: 383950015

Hartelijk dank hiervoor!

Tekst/redactie: Daan Steenman
Voorwoord & nawoord: Ayfer Orhan

